

maliciose seueritatis non ducit ad terrā rectā
 sed bone vite. sed interdū maliciose. Sic de h
 legi in gestis Ansel. et idē refert Vincentius
 in spe. histo. lib. xxvj. c. vij. Quidā abbas se
 mel cōferebat cū Anselmo qd fieret de pueris
 in claustro enutritis. nō cessam⁹ inquit abbas
 die ac nocte eos verberare ⁊ semp sūt deterio
 res. Ad quē Ansel. qd bñ nutrimētū vrm expē
 ditis qui de hominib⁹ bestias facitis. dic mi
 hi queso abbas. Si plantā in orto tuo planta
 res ⁊ mox illā ex omi pte ꝑcluderes vt ramos
 suos nullaten⁹ extendere posset qualis arbor
 inde ꝑdret ꝑfecto inutilis ⁊ cū ramis ꝑple
 xis. Sic vos tm̄ minis ⁊ terrozib⁹ pueros co
 artatis vt null⁹ ex eis liceat penit⁹ potiri liber
 tate. vñ sit qd nihil amoris pietatis ⁊ dulcedi
 nis circa se in vobis sentiūt. nec illi alicui⁹ bo
 ni in vobis postea fidē habebunt. Accidit vt
 sicut crescunt in corpe sic ⁊ in modo sensuali ⁊
 suspitione mala crescūt. Cūq; a nullo fuerint
 in vera charitate enutriti. nullum nisi dep̄ssis
 supcilijs oculoꝝ aliquo vultu valeāt intueri
 hec Ansel. ideo dicit etiā Cassian⁹ libro collati
 onū. vidi em̄ qd ruinā sepe intulit multoꝝ ni
 mia asperitas platoꝝ. Quinto deducunt qui
 daz spiritu vigorose benignitatē. Sicut hi qui
 erāt in deserto videlicet iudei de egypto exe
 res quos dñs ex sua benignitate vigorose ꝑe
 cedente colūna nubis deduxit ꝑ desertū. De
 quo Exod. xiiij. dñs autē ꝑcedebat eos. ad ostē
 dendū viā ꝑ diem in colūna nubis ⁊ in colum
 na ignis ꝑ noctē vt dux esset vtroq; tpe. Ad
 cōmemorat dauid Ps. ciiij. Expandit nubes
 in ꝑtectionē eozū ⁊ ignē vt luceret eis per no
 ctem. Moraliter ꝑ filios isrl̄ intellige homies
 xpianos. Sz ꝑ nubē que eos ꝑcedebat subau
 di sp̄s sc̄m̄. ꝑmo quia nubes in terra vel i ma
 ri eleuat. Jux illud. iij. Reg. xvij. Ecce nube
 cula pua ascendebat de mari. sic ⁊ sp̄s sanct⁹
 quos repleuit eleuat a terrenis ⁊ ꝑtemptu ter
 renozū ad cōtemplationē eternoꝝ ⁊ supnoꝝ
 Juxta illud Ezech. viij. Eleuauit me sp̄s in
 ter celū ⁊ terrā. ideo dixit fortunatus in omel.
 Eos qd sp̄s sanct⁹ humiles inuenerit. ad alta
 felicitatis beatitudinisq; sustollit. Secdo sicut
 nubes refrigeriū ꝑstat. sic sp̄s sanct⁹ refrige
 rat cōtra incētiua vitioꝝ. vñ angel⁹ dixit ma
 rie Luc. j. Sp̄s sanct⁹ supueniet in te. ⁊ virtus
 altissimi obumbrabit tibi. i. ab omi estu vitio
 rum te refrigerabit. Tertio sicut ex nube plu
 uie generant. sic sp̄s sanct⁹ resoluit aīam i ab
 undantiā lachrymarum siue in cōpunctionez
 siue in orōnem. Juxta illud ad Rhoma. viij.
 Nos ꝑmittas sp̄s habētes. i. spiritū sanctum
 in maiori plenitudine ⁊ ipi intra nos gemim⁹.
 Modo ad ꝑpositum sicut deus deduxit fili
 os israhel ꝑ columnā nubis de egypto exeun /

tes versus terram promissionis. Sic de⁹ pat
 ⁊ deus filius deducit nos in egypto hui⁹ mun
 di ad terram que fluit lacte christi humanita
 tis ⁊ melle suauissime deitatis ꝑcedēte nos
 spiritu sancto. Ipe em̄ spiritus sanctus dedu
 cit egredientiū animas ne in infernum cadāt
 eas tenendo. Juxta illud Ps. lxxij. Tenuisti
 manum dexterā meā. ⁊ in voluntate tua dedu
 xisti me ⁊ cū gloria suscepisti me. deducet eas
 deniq; ne purgatoꝝ circūcant ipas benigne
 dirigendo. Juxta illud Ps. xxiij. Deduxisti
 me ꝑ semitas iusticie. vbi diē glo. ꝑ semitas
 iusticie ducit qui ad regnum sine purgatorio
 transit. deducit ipas vltimo ne in via diabo
 lum videant eas ꝑie custodiendo. vellet enī
 diabolus animas sanctas in via deterrere si
 nō in pace spiritus sancti deducerentur. Ideo
 dixit Esa. lv. In leticia egrediemini de corpo
 ribus vestris. o anime sancte. Et in pace de
 ducemini scilicet in vitam eternā. ad quā nos
 ꝑducat. ⁊c.

Feria tertia pentecostes. Sermo. ij.

Hic dico vobis
 qui non intrat per ostium in ouile. sed
 ascendit aliunde hic fur ⁊ latro ē. Qui
 autē intrat per ostium pastoꝝ est ouis. huic
 ostiarius aperit ⁊ oues vocē eius audiēt. Jo
 hannis. x. Est cōmune ꝑouerbiū. non omne
 quod splendet in igne est aurum. quia cupꝝ
 in igne dissolutum splendet. ⁊ tamē aurum nō
 est. Sic etiam. non omne quod in mari vide
 tur insula vel mons est. Quia refert autoꝝ ꝑ
 ꝑrietatum. libro. xvj. c. de piscibus. ⁊ cetus
 postq; senuerit nititur in mari quiescere et ex
 quiete sine motu facta ꝑ multos annos ex
 ebullitione maris ⁊ pulueribus massa terre su
 ꝑer eo congregatur. ⁊ tūc ibi fructea crescūt.
 Quod naute videntes sperant ibi bonuz fun
 dum haberi ⁊ montem esse. applicant se cū na
 uibus suis. ⁊ ignem componūt ad cibaria de
 coquenda. quem quidem ignem cetus ꝑ mas
 sam terre presentiens cedit ⁊ omnes submer
 git. Et qd hoc sit verum. scribit Vincentius in
 speculo historiali li. xxij. c. lxxxvij. Bū san
 ctus Brandanus alias dictus Batures in
 mari nauigaret accedente die pasce vidit quā
 dam insulam super cetum ⁊ nauim applicauit
 ibiq; missam celebrauit. cunq; missam caneret
 ⁊ ad dominicam orationem ꝑuenisset. tota
 insula commota est. belua illa se mouente. ti
 mentes igitur se mergendos clamauerūt. vir
 autē dei stans imperterritus finiuit missam. et
 post socios confortare cepit. tūc diffugientib⁹
 cūctis ad nauim stās in oratione se ꝑstrauit

Feria tertia pentecostes

rogas dñm vt cetū illū imobilē faceret. quōq;
cōgregatio fratrum euaderet. qd̄ ⁊ factuz ē. **Ex**
his ptz qd̄ aliqui videt aliquid splendere tāq;
aurū. ⁊ esse velut mons. cū tñ neq; aurū. neq;
mons extet. Ita etiā est moraliter in sancta ec-
clesia. in qua quidā apparēt magni velut mon-
tes p̄ fictā sanctitatē. ita vt in iudicio humano
videant electi. cū tñ in cōspectu altissimi sunt
reprobati. Quia dicit **Greg.** ⁊ ponif. xj. q. j. c.
Sacerdotib. Multa inquit sunt que hoies
de iudicio dei ignorant qz fortassis q̄ vos lau-
datis ille reprehēdit. ⁊ q̄ vos rephēditis ille
laudabit. Et hoc p̄bať in figura. j. Regl. xvj.
vbi legit qd̄ dñs miserat **Samuelē** inungere
regē vnu de filijs **Isai.** veniens ergo **heliab** vi-
dit primogenitū p̄cerū corpore ⁊ p̄ alijs pul-
chrum quē in regem vngere voluit quasi ele-
ctum. ⁊ dñs ad **Samuelē.** nō inquit respicies
vultū eius neq; altitudinē stature eius qm̄ ab-
lecti eū. Ex quo patet qd̄ iudiciū humanū inter-
dum fallit quo ad electionē. **Sz** nouit de sol^o
qui intuet cor qui digni sunt ⁊ quib^o voluerit
misericorditer reuelare. **Donit** tñ dñs in p̄sen-
ti verū signuz p̄ qd̄ cognoscere pōt q̄libet ele-
ctum videlicet q̄ intrat p̄ hostiū. i. xpm̄ in ouile
ouiu. qui aut̄ ascēdit aliunde elect^a a deo nō
videt. **Et h̄ est** qd̄ dicūt x̄ba p̄ assumpta. amē
dico vobis qd̄ nō intrat rē. **In** q̄ quidē euāge-
lio duo tangunt. **Primo** parabole p̄positio. **Ibi.**
qd̄ nō intrat. **Secundo** ipsi^o expositio **ibi.** ego suz
B hostiū. **Circa** hoc notandū. qd̄ p̄ ouile de quo
euangeliū facit mentionē intelligē debes quā
libet ecclesiā bñfictā ⁊ p̄bendas continentē in
qua diuersi diuersimode intrāt. tanq; p̄ varia
hostia. **Quidā** em̄ intrant in ouile ecclesie per
demonū p̄curationē. **Sicut** refert **Robertus**
Hol. lec. clxxxix. de duob^o quozū primus fuit
papa **Siluester** qui pri^o dicebat **Herbertus.**
hic p̄mo fuit monach^o floziacensis cenobij et
postea apostatauit ⁊ diaboli obsequijs ⁊ arti
magice se penit^o obligauit. itm̄ qd̄ fecit ei oma-
gium tali pacto. vt om̄ia ei ad nutū venirent.
p̄curatione igif̄ diaboli eiusq; auxilio p̄mor^o
⁊ suffult^o. factus ē primo archieps̄ remensis.
⁊ postea rauanen^o. ⁊ tandē papa romanus et
demū quesuit a diabolo q̄diu viueret in pa-
patu. rñsum ē ei qd̄ q̄diu nō celebraret in q̄daz
loco rhome qui hierlm̄ dicit. ⁊ ē in lateranen.
cōtigit vt ibi celebraret ⁊ ex strepitu demonū
mortē sibi sensit adesse. **Susp̄irauit** ḡ ⁊ igemu-
it. ⁊ lz sceleratissim^o fuit nullaten^o tñ despera-
uit ⁊ in h̄ valde sapiēter egit. quia dicit **Celesti-**
nus papa. xxvj. q. vj. c. **Cognouim.** **Horre**
inqt̄ fateor tante impietatis aliquē reperiri vt
de dei bonitate desperet. igif̄ corā om̄ib^o pec-
catū cōfessus ē ⁊ mēbratim diuidi corp^o suum
iussit seu ordinauit vt om̄ia illa mēbra ampu-

arent^o q̄bus demones adorauerat. **Truncuz**
ho mortuū sup̄ bigam iussit imponi. ⁊ vbi cū-
q; illa aialia currentia susterēt sepeliri deberet
deo ho signū euident ostendēte aialia corp^o
illud i ecclesiā lateranensem trahūt. **In** cui^o se-
pulcro a dō ratū habet. qd̄ tumultu ossū ⁊ su-
dore pape p̄bet p̄sagiū morituro. ⁊ hec habē-
tur in cronica fratris **Martini.** **Secūdo** qd̄ eti-
am intrauit in ouile ecclesie p̄ demonis p̄cura-
tionē nō noiať qui se p̄pter honores cōsequē-
dos arti magice dedit. tandē p̄curante diabo-
lo factus ē epus. hic cū ml̄tos haberet aduer-
sarios ⁊ esset in quodā castro suo de q̄ multuz
confidebat ⁊ cū pl̄imū timeret cōsultuit demo-
nem suum sub hac forma. fugiā vl̄ nō. respon-
dit demō. **Nō** sta secure. veniēt inimici tui sua-
uiter ⁊ tibi subdent vr. **Accedūt** ḡ hostes ⁊ ca-
strum rapiūt ⁊ succendūt. **Inuocauit** ḡ demo-
nez in extrema necessitate q̄siuit qd̄ faceret et
q̄re eū sic finaliter sefellisset. rñdit demō qd̄ eū
nō decepit sed verū dixit. si dictū suū itellerit
set. dixi inq; nō sta secure. i. fugias. veniēt ini-
mici tui suauiter ⁊ subdent tibi vr. i. ignē. **Et**
sic ipm̄ vltimate deceperūt qd̄ p̄ hostiū diabo-
lice p̄curationis in ouile sancte ecclesie pessi-
me intrauit. **Secūdi** intrant in ouile eccle-
e per munerū largitionis. vt oēs q̄ mediante pecu-
nia intrāt in religiones. quia simoniacū ē ⁊ p̄-
uersum. ideo dicit̄ extra de statu mo. c. mona-
chi. **Monachi** nō p̄cio recipiant nec peculū
pmittant habere. **Si** q̄s em̄ exactus p̄ sua re-
ceptione aliqd̄ dederit ad sacros ordines nō
ascendat. **Is** ho qui eū recipit officij suspen-
sione mulcet. dicit em̄ **Raymūd.** **Si** monaste-
rium eēt adeo tenue ⁊ paup̄tate dep̄ssum. vt
puta qd̄ redditus nō sufficerēt p̄sonis p̄sentib^o
nō solū possunt intentionē habere. s̄ etiā p̄it
dicere nō sufficiunt nobis t̄palia libenter tere-
ciperem^o ad sp̄ualia sed ad tempalia non nisi
haberem^o plures possessiōes ⁊ tūc ille offerat
se ⁊ sua. **Sed** decretalis allegata videlicet mo-
nachi. pōt intelligi cū monasteriū abundat. et
tunc nō debet recipe quēq; sub illa forma. re-
cipim^o te in fratre si attuleris vnde viuas. q̄a
ecclesie bona nō sufficiūt nisi nobis. vt extra d̄
simo. c. tua. **In** monasterijs etiā monialiū nō
mendicantiū nō debēt recipi nisi que possunt
de p̄uentib^o monasterij sustētari absq; penu-
ria alias nulla esset receptio. vt extra de statu
mona. ⁊ canoni. regula. piculoso. s̄. **Sane.** li.
vj. **Item** clericus secularis dans pecuniam p̄
ecclesie p̄benda male intrat ⁊ simoniā cōmittit.
vt. j. q. iij. p̄ totū. **Idez** intellige si pater daret
pecuniam vt filius bñficiū habeat. **Sz** diceret.
quid si pater emit bñficiū filio ignorāte nūq̄d
simonia reputat̄. rñdet **Hugo.** j. q. j. **Constat.**
Si filius ignorat qd̄ pater dedit pecuniaz aut

XMO

aliquod aliud munus pro ecclesia vel altari non peccat nec ei imputatur quantum ad reatum. et si statim ut cognoscat dimittit excusatur et ex misericordia tollitur. Si autem postquam sciuerit non dimittit peccatum. et tanquam simoniacus directe secundum canones est deponendus. **I**tem plati qui dant potentiam et vsus clauium ecclesie pro muneribus et temporalis mercede frequenter et domini terrestres que ecclesiam unicam sponsam christi et beneficia vendunt multum deum offendunt. **N**on patet ex illo quod dicit **Holc. lec. cxxxj.** **I**psa enim in suo aduentu venit in carne iudicari non iudicare. venit peccata tollere non punire. ad ostendendum clementiam non vindictam. tamen contra peccatum simonie ita fremebat quod quasi oblitus inna te mansuetudinis non examinans carnem sed obiurgans statim ad puniendum se dedit. **N**am **Joh. ij. et Mat. xxj.** dicit. quod facto flagello de funiculis eiecit emetes et vedetes de templo et mensas numulariorum. et cathedras vendentium columbas euertit que simoniacos figurabant. **E**t dixit eis. **S**criptum est enim. domus mea domus orationis vocabitur. vos autem fecistis eam speluncam latronum. nec mirum si contra tales sic exarsit. **N**am ipsi christum expellunt de suo officio. christus enim hic ostium se dicit. ego sum hostium. nolens quod aliquis in ecclesia id est ecclesiastica dignitate intret nisi per christum. **I**sti ergo plati mali que expellunt christum de suo officio facientes pecuniam esse hostium et non christum. filii sunt simoni mago. **C**ui dixit **Petrus Act. viij.** Pecunia tua tecum sit in perditionem. quia exi stimasti donum dei pecunia possideri. nec est certe aliquid persona ita cui valoris quam sibi magnam contumeliam iudicaret inferri quam si duceret de foro ad forum et ubique offerret venalis. quanto magis sponsa christi ecclesia. ideo christus pro sponsa offenditur que vilissimis ribaldis ad emendum offertur. nunc in foro pape. nunc in foro regis siue principis vel alteri domini seculari. talis merito fur et latro debet vocari. si enim vocatur ille fur vel latro et sacrilegus que furatur calicem vel librum sacrum de ecclesia multo magis ille qui totam furatur ecclesiam. et omnia bona eius domino eius inuito. **Q**uatum contemptum et damnum faceret aliquis regi que in cameram introduceret serpentes. bufones. et vermes imundos. **S**ed certe isti venditores in ecclesia dei introducunt callidos. versutos plenos veneno peccati. adulatores prodones et latrones que reptilia vermes magis que homines nuncupant seu dici possunt. **E**t sic maximum damnum fieret homini si sponsa sua sic per arte magicam incantaretur quod loco proliis humane produceret talpas serpentes et asinos cornutos. **I**ta fit ex parte ista (irrecompensabile damnum ecclesie) pro ecclesie venditores. **Q**ui enim aliquis auarus que torus inheret terrenis in ecclesia canonicatus vel presbiteratus in cura. possunt filii ecclesie dicere mater nostra pro fratre nostro pepit nobis talpam. **Q**ui presbiter in ecclesia maximus rixator vel bella-

tor possunt dicere mater nostra genuit nobis unum serpentem. **E**t qui presbiter unum episcopus illratum vel laicum possunt dicere merito quod ecclesia pepit unum asinum cornutum. dicit enim beatus **Augustinus. p. lxx.** annos babilonice captiuitatis durauit sax ignis quam **Hieremias** absconderat que tunc primo extinctus est quam **antiochus** vendidit sacerdotium **Jasoni.** ut patet. **ij. Mach. iij.** De illis malis venditoribus exponi potest illud **Johel. iij.** **P**osuerunt puerum in prostibulo et puellam vendiderunt pro vino ut biberent. **P**er puerum subaudi christum. **D**e quo **Isa. ix.** **P**uer natus est nobis. habet presbiter in prostibulo quam ecclesia sancta conferat vni lubrico et luxurioso. **E**t pro puella intellige ecclesiam que est homo sine ruga et hec vendit pro vino quam honor ecclesie conferat vni guloso. **T**ertium intrat ouile sancte ecclesie pro procuratorum resignaciones. potest enim curatus quilibet cum sit senex vel debilis renunciare ecclesie ut extra de renu. **N**isi cum prudenter et habet ecclesiam potest cum licentia patronorum alij idoneo resignare videat autem ille que bene ad tale regimen intrat. ne circa hoc negligens existat. quia legitur in libro apum. c. ij. **B**runo in partibus theutonie in opido magno quod mons martis dicitur. bonus presbiter extitit et castus habet consobrinum habuit noie **Bruno** nem virum scientiam et moribus approbatum. hunc autem culum presbiter **bruno** sepius deuote rogabat ut dicte prochie curam susciperet et ipse tamen senex religionem intraret. annuit ille post multas preces inuitus tamen. eo quod regimen tate prochie formidaret. hic ut obtinuit. **Bruno** presbiter religionem intravit. et cito ab hac vita post hoc migravit diferente **Brunone** iunioze regimen acceptare. eo quod aliud beneficium capellanie viginti marcarum in castro teneret vicarium procurauit. **brunone** vna nocte iunioze in lecto quiescente apparuit ei senex **bruno** in capta nigra iam defunctus et dixit ei **I**n grege commisso male te regis. et pede scisso **Claudus** es in spicio que pena futura reduco. hoc dicens eleuauit capam que indurata videbatur et se grauius affligi demonstrauit. ad hoc **Bruno** expugnatus recoluit visionem atque versus et mox iterum resoluisset in soporem cui eodem scemate defunctus apparuit dixit **Tu** pene cum requies pro te mihi clausa. ardescit vnicuique ignis et esca futuri. **E**t hoc dicens illi tormetum ignis ostendit iterato **Cui** tertio apparuit dixit soporato. **Q**uidi delitius interdum seria misce. **E**t his premitijs cape ptes ac resipisce. **A**d cuius verba **Bruno** resurrexit et flexis genibus se impleturum quod auiculo viuente promiserat. nec mora cum splendore nimio defunctus apparuit manifeste cogaudens vouenti. letatus sum inquit in his que dicta sunt mihi in domo domini ibim. et hoc dixit i sublimi. **E**t concludit **Ap** rarius vide quantum periculi sit curam animarum suscipere et in manus relinquere negligetis quod in **brunone** senioze potes aduertere qui curas

Feria tertia pentecostes

negligent deseruit et in brunone iunioris qui susceptra alteri commisit incurate. Sed d. a. nuquid potest presbyter alium substituere curamque ei committere. et se ab omnibus suis absentare: ad hoc rudent. **Bartho. brix.** dicens. quod iura permittunt absentiam continue vel ad tempus. si ipse sua cura impeditur. quod ecclesia decet officium et populus sufficienter regatur et ipse exemplum bonum populis ostendat et interdum pro se ad locum accedat. et de presbiteris certificet. et quoniam pro se officium persolvat. et hoc quod ad forum contentiosum videtur sufficere ad salutem. Sed an hoc ad forum conscientie sufficiat. videtur certe non. quia si sufficeret brunone senior propter absentiam auctori sui punitus non fuisset. aut nec a celesti gaudio retardatus esset. **ipso** addit **Bar. tuti** est ut continue pro se faciat et apud **6** **oues** suas resideat. **Quarti** intrat in ovile sancte ecclesie pro presbiteri oblationes. et he presbiteri si sint carnaliales simoniam committunt. ut patet. j. q. j. **Sunt** nonnulli. Quia tales pro spirituali obtinendo manus a lingua offerunt. distinguunt tamen hic docet. ut aliquis porriget presbiteri indigno. **Sed** pro inde presbiteri offerunt. tamen ille qui offert. tamen ille etiam qui eos exaudit simoniam committunt. ut patet. j. q. j. de ordinationibus. **Si** autem presbiteri porrigantur pro digno non est simonia. ut. j. q. j. **latores.** potest tamen esse in intentione quando habet respectum ad fauorem humanum non ad dignitatem persone. ut extra de eta. et q. ordinatio tua. **Sed** d. a. nuquid presbiteri porrigentes pro seipso peccat. rudent **Raymudus.** quod non potest petere ecclesiam vel beneficium hinc curam aliarum quantum sit dignus. ut patet. j. q. j. ordinandos. **Sed** beneficium simplex si sentit se esse dignum petere potest absque metu simonie. et de simo. c. tua nos. concordat **Tho. ii. q. c. ii. et in. iiij. dist. xxv. et hosti.** **Quidam** tamen dicunt. quod licet rogare etiam beneficium quod habet curam aliarum si est dignus et indiget etiam et si non indiget si petit beneficium simplex peccat secundum sanctum **Tho. vbi d.** **Quinti** intrat pro parentum collationes. ut sunt illi quibus parentes conferunt ecclesias a se fundatas quod tamen est inhibitu. et de iure patet. **Consuluit.** pro **Alexandr. iiij. vbi idem dicit.** **Patronus** non potest pro propria auctoritate ecclesiam quam fundavit dare filio suo. nec filius potest occupare. et dicit notantur pro propria auctoritate. potest tamen secundum **hosti.** pro filium vel nepotem presentare. dummodo sit idoneus. quod potest videtur presentatorem quod aliter. ar. et de cohab. cleri. et muli. c. j. **Et** et de censi. cum apostolus. s. inhibem. **Concordant** **Innocentius. Goffre. et Bern.** **Sexti** intrat in ovile ecclesie pro potentium intrusiones. **Na** sunt nonnulli potentes et domini qui interdum pro vim intrudunt suos familiares aut fructuosos ad ecclesiasticas dignitates et alios illas auferunt qui in illis maius videntur ratione electionis obtinere. **Et** omnes isti qui sic intrant sunt fures et latrones. **Fures** pro tanto. quod auferunt ecclesiam vel aliud beneficium domino suo invito. **Sed** latrones sunt. quod vi auferunt.

Et tales habent timere quod core contigit **Numé. xvj.** qui suggestit **datan** et **abyron** ut ipsi haberent principatum et ipse ipsorum potestate haberet sacerdotium. sed terra eos absorbit cum tabernaculis eorum. **Septimi** et **vlti** intrant pro collegiatorum electionibus. quod electio de iure communi spectat ad collegium. etiam si duo vel tres fuerint. ut est de electione. c. j. **Et. lxij. dist. Adrianus.** **Et** sic intrant in ecclesiam sanctam intrant pro hostium christum. sicut sanctus **Matthias** qui pro collegium apostolorum in apostolum fuit electus **Acti. j.** **Sic** electus fuit **Salomon** qui dicit **Sap. ix.** Tu me elegisti regem populo tuo et iudicem filiorum tuorum israel et filiarum iuda. **Dicit** **ut dicit** **Hol. in lec. cxix.** informatur quilibet princeps et prelatum circa statum suum quatuor considerare. **Primo** quod non sit immixtus pro intrusionem. sed ut vere possit dicere. tu me elegisti. **Forma** enim prelatorum eligendorum est ipse christus in tribus in sua conceptione. in sua natiuitate. et in sua conuersatione. **Fuit** enim spiritus sancti conceptus operatione. natus sine matris corruptione. conuersus fuit in mundo sine ambitione. quod patet ex illo quando populus voluit eum in regem eligere fugit ille et renuit rex fieri. **Joh. vj.** isto modo qui debet statum intrare prelatum debet concipi mentibus electorum pro spiritu sancti inspiratione. debet nasci de mife que est congregatio fidelium. debet esse sine corruptione. ita quod nec sit corruptus prope vel prope vel blanditijs aut minis potentium. debet etiam electus accipere statum sine ambitione ut velit si possit ex corde fugere et inuitus obedire. **Sed** timendum est ut dicit **Hol. vbi d.** quod nonnulli hodie in sancta ecclesia indebite et male eligunt propter priuales affectiones. quodam propter mundiales possessiones. et quodam propter curiales inpositiones. **Considerant** nonnulli electores non quis sit melior vita. clarior scientia et celebrior fama. **Non** quis velit in beneficijs esse subtilior et subuentionibus. quis velit suam vitam amplius emendare. **Sed** quis velit crimina magis dissimulare. **Considerant** alij quis est in rebus opulentior seu locupletior in beneficijs pinguior: et expensis profusior. in conuiujs blandior. in ocio factus familia locupletior. **Alij** considerant quis est regi aut regalibus personis gratior. et acceptior. quis parentum nobilitate generosior. quis mundane vanitati abiliior et visitator inuenif. **Isti** non eligunt pro spiritu sancto sed pro spiritu suo nequam. **Contra** quos dicit. **iiij. Regi. x.** Eligite meliorem et euz qui vobis placuerit de filiis domini et ponite eum super solium patris sui. **Sed** certe hoc iam non faciunt. **Idem** legitur quendam dixisse regi **Ludouico** quarenti cur non sunt miracula pro episcopis sicut olim: domine inquit olim fiebant electi et electores pro spiritu sancto cur est facere miracula modo faciunt pro reges et principes qui miracula facere non possunt. **Hic** incidunt dubia. **Primum** an electores debeant eligere potius fratrum quam nobilem. rudent **Hol. lec. lxxviij.** **Quoniam** fratrum

ra simpliciter loquendo reddit hominem magis idoneum ad promotionem in ecclesia. In casu tamen ubi nobilitas fulcitur bonis moribus plus potest excedere ecclesie in resistendo rebellibus et lupis inuadentibus quam possit literata. et in hoc casu debet preponi nobilitas literature. Secundum dubium utrum in electione magis debet preferri iurista quam theologus in episcopatu. respondet idem quod in collatione episcopatus non est acceptio personarum dimittere videlicet unum theologum et promouere unum bonum iurista vel canonista ubi negotia ecclesie sunt litigiosa ut ille per iura sua defendat melius ecclesie libertates. quam his simpliciter loquendo theologia magis dignificet hominem ad regimen aiarum. Canones vero hominem dignificant magis ad defensionem decimarum et exactionem earundem. Tertium dubium an electores teneant eligere meliorem. idem respondet distinguendo. aliter inquit est loquendum de electione apud forum iudiciale. et aliter apud forum conscientie. apud forum publicum non notatur electio vitiosa si non eligat simpliciter meliorem. quia sic omnis electio de facili pateret calumnia. et ideo sufficit eligere bonum secundum iura nec ad eligendum meliorem secundum iura obligantur eo quod dicit decretalis vna. Sufficit eligere bonum nec necesse est eligere meliorem. de hoc etiam habet de elec. in. c. cum nobis olim. §. illi. Sed quantum ad conscientiam elegantis necesse est ut eligat illum quem reputat meliorem et aptiorem ad istam dignitatem. et secundum hoc loquitur ista autoritas. iij. Regl. x. Eligite meliorem. Quartum dubium mouet Aristoteles. ij. politic. An melius sit habere reges per electionem vel per hereditariam successionem. Et arguit quod non per generationem. quia contingeret filium boni regis esse malum. malus autem destrueret civitatem. Si vero dicatur quod pro videtur filium malum daret alteri regnum quod esset bonum dicit Aristoteles. quod est incredibile. imo difficile est. et quasi contra humanam naturam. quia cum traditur regnum magis dilecto. et filius est quasi alter ipse necessarium videtur quod tradat illud filio. hoc dubium Aristoteles non soluit. Sed dicunt expositores quod melius est per se loquendo simpliciter continuare regnum per electionem. quia tunc semper potest virtuosus in regem eligi. ideo refert Soli. de mira. mundi. quod apud tracia in regis electione nobilitas non preualet sed suffragia vniuersorum. populus enim eligit principem moribus inueteratum et clementiam et annis grauem. Sed hoc in eo queritur quod nulli sint ei liberi. nam quod patris fuerit etiam si scilicet vita polleat non admittitur ad regendum. Et si forte dum regnet genuerit exiuit patre. ideo quod maxime custoditur ne fiat hereditarium regnum hec ille. Per hoc vult quod melius sit habere reges per electionem quam per hereditariam successionem. Ad idem ut dicunt predicti expositores. per accidens melius est in casu continuare regnum per generationis successionem. Secundo consideret plato quod est electus vel principis quod non sit remissus per dissolutionem. Est enim

platura tam nomine oneratus quam honoris. ideo tenetur exemplum dare subditis moraliter. ut dicat cum gedeone illud Iudic. ix. Quid me videritis facere facite. plus enim mouet egregia facta principum quam iusta impia. Debent enim preces subditos in bonis operibus. quia dicit de saul. j. Regl. xij. Constitui vobis regem. Et nunc rex graditur ante vos. Et dicit hic christus de pastore qui per ipsum intrat in domum leouis. cum proprias oues emisit ante eas vadit et oues eius sequuntur. quia sciunt vocem eius. Quid est enim ante eos ire nisi in bonis operibus procedere. In quibus in quibus operibus oues illum sequuntur faciendo secundum opera ipsorum bona. Iohannes precipit cuilibet plato extra de voto et vo. red. c. Magne. Prelati inquit Innocentius. iij. debet facere illud quod expedit. quod est agere a prelati a subditis facile tractabilis in exemplum. Narrat sextus Julius strategamaton li. iij. c. v. de quodam duce qui dicebatur Proestius. hic cum interrogatus esset a militibus quid imperaret ut se imitarentur. respondit quod nihil aliud faceret nisi quod accepto signo hostes prius inuaderet. talis ratio debet esse prelati ut possit dicere cum aplo. Imitatores mei estote fratres charissimi mihi et obseruate eos qui ita ambulat sicut habet formam nostram ad phil. iij. Tertio consideret prelati ne sit neglector culpam inquirendo. discutiendo. puniendo. ita ut subditi sint sibi obediens. et hoc vult dominus in euangelio. Et oues vocem eius audiunt. et oues proprias vocat noiatim. Ex illa enim noiatione patet cognitio subditorum que valet ad iuste iudicandum. quia dicit Aristoteles. v. ethi. Unusquisque est bonus iudex eorum qui cognoscit. et ideo ad bonum iudicem requiritur inquisitio et cognitio ne homo procedat ex mentis suspensionibus ex vna parte. et ex alia debet requirere nemaliam surrepant et augmentent per defectum correptionis. Cum enim crimina sunt cognita continue si possibile est fiat correctio per iudicem qui debet esse iustus aiat sicut patet. v. Ethic. ut mens sua bona sit a iusticia occupata. et ideo plus accedat ad iudicem sicut ad iusticiam animatam ut omnibus reddant quod iustum est. ideo inhibet Ecclesi. vij. Noli querere fieri iudex nisi valeas virtute irrupe iniquitates. ideo Hugo de. xij. abusioib. Tres sunt species negligentie prelatorum. Quidam sunt qui bene viuunt et subditos male viuere permittunt. quidam enim male viuunt et subditos bene viuere cogunt. qui dam vero male viuunt et subditos male viuere permittunt aut volunt. Qui autem bene viuunt et male viuere permittunt. exemplo procedunt non increpando delinquent. licet enim bene viuant. necesse est tamen de grege sibi commisso ut domino ratione reddant. Illi vero qui male viuunt et subditos viuere bene cogunt errantes reuocant. et rectos et fortes occidunt. reuocant vobis et exemplis occidunt. De tertia specie non oportet facere mentionem. hec Hugo. Quarto informat prelati ne sit personarum accedens

In festo Trinitatis

ptor. videlicet ne tñ diuites diligit. s̄ ⁊ pau/ peres foueat ⁊ pascat. **Jō** dic̄ Bern̄. sup̄ can̄. **D**iscite subditorū m̄res vos eē nō dños. stu/ dete magis amari debere q̄ metui. **S**i inēduz seueritate opus ē. p̄na sit nō tyrānica. m̄res fouēdo p̄res corrigēdo vos exhibētes suspen/ dite vbera. p̄ducite vbera. pectora lacte pin/ guescāt nō cibo turgescāt.

In festo sc̄e Trinitatis. Sermo. s̄.

Trininitati laus p̄ bennis vnitati sit decus p̄peti. **I**n canit̄ in matutinali officio. **R**eges terreni licet cōtinue a suis p̄ncipib⁹ militibus ceterisq; suis subditis honorent ⁊ laudent sicut ⁊ dignū ē. iux̄ illud. **J. Pe. ij.** Regē hono/ rificate. tñ sp̄ale habēt die in anno in q̄ solen/ nitatē faciūt subditis ad quā nō solū illos qui sunt in curia sua inuitant. s̄ vniūsalit̄ oēs ⁊ sin/ gulos qui de suo existūt p̄ncipatu. **S**ic figura tum ē de pharaone q̄ fecit solēne cōuiuuiū pue/ ris suis. in qua q̄dē solēnitatē recordat̄ ē ma/ gistri p̄ncernarū ⁊ pistori. **A**lterū sc̄z p̄ncernā restituit in officiiū vt ei vinū ministraret. alter sc̄z pistorē in patibulū suspēdit ⁊ a solēnitatē re pbat. vt patet **Gen. xl.** **S**p̄ualr̄. rex celoz ⁊ de⁹ oipotēs. trinitas b̄ndicta ⁊ vnitas idiuisa pat̄ ⁊ fil̄ ⁊ sp̄usc̄s q̄uis in om̄i tpe a p̄nci/ pib⁹ celestib⁹ honozant̄ ⁊ laudant̄ cuz cantāt **Esa. vj.** **S**anct⁹. sc̄s. sc̄s dñs de⁹ sabaorb. **E**t **Joh.** vidit b̄ in **Apoē** q̄ q̄tuor aialia nō habebāt req̄em die ac nocte dicētia. **S**c̄s sc̄s sc̄s dñs de⁹ oipotēs q̄ erat ⁊ q̄ ⁊ q̄ ven/ tur⁹ ē. ⁊ idē vidit q̄ viginti q̄tuor seniores pro/ cidebāt añ. sedē in throno ⁊ adorabāt viuētē in secl̄a secl̄ozū. ⁊ mittebāt coronas suas ante thronum dicētes. **D**ign⁹ es dñe de⁹ n̄ accipe gloziā ⁊ honozē ⁊ v̄tutē q̄ tu creasti om̄ia ⁊ p̄ pter voluntatē tuā erāt sc̄z in dispositione tua ab eterno. ⁊ creata sunt. id ē. p̄ducta sunt i ef/ fectu. **E**t nō solū iste rex om̄ipotēs honozat̄ a p̄ncipib⁹ ⁊ militib⁹ sup̄nis. s̄ etiā a militib⁹ ter/ renis q̄tidie laudat̄ cū canūt. **G**lia p̄ri ⁊ filio ⁊ sp̄usc̄o. ⁊ licet om̄i tpe hoc sibi valde dignum ē exhiberi. voluit tñ sp̄ale festū h̄re p̄ annuz in q̄ sibi laus fieret sp̄alis. nā festuz trinitatis olim ab eccl̄a nō fiebat. sed q̄z p̄ ip̄am ml̄te he/ reses succrescebāt. **Jō** karolus xp̄ianissimus impator alquinū magistrū suū rogauit vt hi/ storiā de sancta trinitate cōponeret. p̄ quā er/ rores eliminaret ⁊ fidē catholicam roboraret. **Q**ua cōposita deo inspirāte ordinatū ē vt fe/ stū illud ab eccl̄a solēniter celebraret. p̄pter qd̄ quidā celebrāt illud in octaua pentecostes que octaua ē p̄ncipiū dñicarū sequentiū ad de/ monstrādū q̄ ipsa beata trinitas ē causa p̄ma om̄m creaturarū in esse p̄ductarū. **Q**uidaz x̄o

celebrāt hoc festū in vltima dñica que ē añ ad uentū dñi. ad ostēdendū q̄ ē finis om̄m. **I**ntra illud **Apoē. j.** **A**lpha ⁊ o. p̄ncipiū ⁊ finis. **I**lli aut̄ qui celebrāt h̄ festū in octaua penteco. sic hodie b̄n faciūt sicut dicit **G**uil. in rōnali di/ uinozū. **li. vj.** **Q**uia postq̄ celebrat̄ festū pa/ tris in die natalis xp̄i in q̄ dignat̄ ē filiū suūz mittere in terris ex misc̄dia magna ⁊ incarna/ ri p̄ nobis. **E**t festū xp̄i filij in die resurrectio/ nis. festū aut̄ sp̄usc̄i solēnitatē in die pen/ cecostes in quo ostēdim⁹ trinitatē p̄sonarum. **H**odie x̄o solēniter agim⁹ simul festū triū per/ sonarū. ad designandū essentie vnitatem **E**t hoc etiā nob̄ designat eccl̄a in his v̄bis q̄ ho/ die decātavit in matutinis. **T**rininitati laus pen/ nis vnitati. ⁊c. que fuerūt verba v̄re p̄posita charitati in q̄b⁹ p̄ncipalit̄ duo tangit eccl̄a p̄mo p̄sonarū trinitatē. ibi. trinitati laus pen/ nis. sc̄do essentie vnitatē. ibi. vnitati decus p̄petim. **P**ro q̄ ē notandū q̄tū sufficit p̄posi/ to triplex ē trinitas. prima d̄r formatiua. sc̄da inflexiua. tertia deformatiua. **Q**uedā trinitas ē in diuinis formās ⁊ creās om̄ia. **E**t dicit̄ iō formatiua quia sub certis formis p̄ducit om̄/ nia in eē. ⁊ hec in eēntie vnitate ē in trib⁹ p̄so/ nis. hec trinitas sūma ⁊ ineffabilis icreata de/ cū sit inexplicabilis a qua tanq̄ a fonte ⁊ p̄n/ cipio om̄ia sumūt eē. **E**t iō s̄m **G**reg⁹. **I**n sum/ ma trinitas magis ē fide venerāda q̄ curiose rimāda. quia dicit̄ **A**ug. sup̄ ps̄. **lxxxv.** **D**e in/ effabilis ē. iōo facil⁹ dicim⁹ qd̄ nō sit q̄ quid sit. si terrā cogitas nō ē b̄ de⁹. mare cogitas n̄ ē b̄ de⁹. **O**ēs que sunt in terra hoies ⁊ aialia n̄ est b̄ de⁹. **Q**uicq̄d lucet in celo stelle. sol. luna. nō ē hoc de⁹. **A**gelos cogitas archāgelos thro/ nos dñationes cherubin seraphin. nō ē b̄ de⁹. **E**t qd̄ ē hoc solū potui dicere qd̄ nō sit. queris qd̄ sit nec ocul⁹ vidit nec aur̄ audiuit nec i cor/ hois ascēdit. **Q**ueris vt ascēdat in linguam. qd̄ in cor nō ascēdit. **C**irca hanc sc̄am ⁊ indiui/ duā trinitatē primo queris an in diuinis tres p̄sone sint vna essentia. **A**d hāc questionē sim/ pliciter r̄ndet̄ q̄ sic. q̄z trinitas p̄sonaz sit vn⁹ ⁊ sol⁹ ⁊ ver⁹ de⁹. ⁊ vni⁹ eiusdēq; substātie ⁊ ef/ sentie. dicit̄. credif. ⁊ intelligif. vt ait beatus **A**ug⁹. **j. lib.** de trinitate dices. **H** aut̄ sc̄e trini/ tatis mysteriū purgatissimis cernif̄ mētibus. **I**ntra illud. **B**eati mūdo corde qm̄ ip̄i deū vi/ debunt. **M**at. **v.** **B**ētis em̄ hūane acies iua/ lida in tam excellēti lumine nō figif̄ nisi p̄ iusti/ ciam fidei emūdef. vt inducit **mḡ li. j. dist. ij.** **Q**uo circa dicit̄ scriptura. nisi credideritis nō itelligitis **Esa. vij.** vt em̄ ait **A**ug⁹ vbi s̄. **D**ēs catholici tractatores q̄ de trinitate q̄ ē de⁹ scri/ pserūt. **I**n intenderūt s̄m scripturā dicere ⁊ doce/ re q̄ pat̄ ⁊ filij ⁊ sp̄usc̄s vni⁹ sint substātie et isepabili eq̄tate vn⁹ sit de⁹. ⁊ sic vnitas i essen